

ECHO ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV
verschijnt niet in juli en augustus
V.U.: Jean-Marie De Baene • Hoogstraat 42, 1000 Brussel
Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 6, juni 2020

■ Economie

Donkere vooruitzichten voor Belgische economie en arbeidsmarkt

■ Ondernemingen

Werkgever kan corona- of temperatuurtest niet verplichten

■ Sociaal beleid

NAR-rapport over vooruitgang
harmonisering aanvullende pensioenen

■ Sociale ombuds

Toelaatbaarheidsvoorwaarden economische
werkloosheid zijn discriminerend

■ Echo regio Brussel

Relance- en herstructureringsplan
Brussels Hoofdstedelijk Gewest

■ Echo regio Wallonië

Postcorona-oplossingen

■ Echo regio Vlaanderen

Nieuwe generatie sectorconvenants
2021-2022

■ Europa & Internationale relaties

De Colombiaanse vakbonden
en het coronavirus

Economisch herstel zal niet volstaan in de EU

ECHO download:
www.abvv.be/publicaties
ECHO per mail:
patsy.delodder@abvv.be

www.abvv.be

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en
français www.fgtb.be/publications

Sprekende Corona-cijfers, duidelijke lessen

Nu de economie stilaan ontwaakt uit haar coronaslaap, komen een aantal zaken
pijnlijk scherp aan het licht.

De ravage is groot, in het bijzonder voor de lagere inkomensgroepen.

Reeds eerder raamde de Nationale Bank (NBB) het gemiddelde inkomensverlies voor de gezinnen in 2020 op 2 procentpunt. Een indexval als het ware. Maar dat is een gemiddelde. Een recente enquête van de NBB toont dat zelfstandigen, jobstudenten en tijdelijk werklozen veel zwaardere inkomensverliezen lijden. Jobstudenten lijden tijdens de crisis gemiddeld 38%, tijdelijk werklozen gemiddeld 36% inkomensverlies. Hoe lager het inkomen, hoe groter het inkomensverlies is. Dat zien we onder meer bij tijdelijke werklozen: wie een maandinkomen heeft boven de 4000 euro verlies 27%, wie minder dan 1000 euro heeft verliest 47%. Dit heeft te maken met het groter en intensiever aandeel tijdelijke werkloosheid bij de laagste inkomens (toerisme, horeca, handel, enz.). Veel van die gezinnen met lage inkomens hebben bovendien nauwelijks spaarmiddelen om een langdurige periode van inkomensverlies aan te kunnen.

De overheid snelde te hulp, meer voor bedrijven, minder voor werknemers.

Er was snel een consensus dat de overheid ter hulp moest snellen. Zelfs de orthodox-liberalen en de werkgeversorganisaties maakten zich plots geen zorgen meer over de overheidstekorten. De subsidiekraan werd op verschillende overheidsniveaus opgedraaid. Uit cijfers van de ERMG (situatie op 9 juni) blijkt nu dat die steun onevenwichtig is uitgesmeerd over gezinnen en bedrijven. Bedrijven en zelfstandigen ontvingen 10,3 miljard steun (zonder rekening te houden met overheidsgaranties voor leningen), de werknemers en de gezinnen ontvingen 2,3 miljard steun (de tussenkomst voor tijdelijke werkloosheid verdelen we over beide 'kampen').

Hoe onzeker de vooruitzichten nog zijn, de volledige werkloosheid zal sterk toenemen.

We gaan hier binnenin deze Echo verder op in. Onrustwekkend is vooral dat bedrijven massaal investeringsbeslissingen uitstellen (-20% volgens het Planbureau) wat natuurlijk de vooruitzichten voor groei en werkgelegenheid negatief beïnvloedt. De NBB en het Planbureau verwachten dat over de jaren '20-'21 de werkloosheid met 150.000 personen zal toenemen...

Welke lessen moeten hieruit getrokken worden?

- Er moet vooral ingezet worden op de langere termijn, met bijv. het optrekken van de lage lonen, maar ook op korte termijn blijven sociale correcties meer dan nodig om de lagere inkomens doorheen de crisis te begeleiden.
- Bedrijven moesten ondersteund worden, maar ze hebben hun deel nu wel gehad. Overheidsmiddelen moeten voortaan gaan naar sociale bescherming en koopkrachtondersteuning. Nu vooral voor werknemers die hun job volledig verliezen.
- Ondernemingen moeten er alles aan doen om ontslagen te voorkomen, door te investeren en door alle middelen in te zetten om werknemers aan boord te houden, zoals arbeidsherverdeling.

Advies voor het herstelbeleid van de federale regering

De Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling heeft een advies gepubliceerd over het herstelbeleid dat tot doel heeft de economie in ons land te ondersteunen na de Coronalockdown. Dit met spoed opgestelde initiatiefadvies is het resultaat van een compilatie van uittreksels uit vroegere adviezen van de Raad. De Raad meent dat dit herstelbeleid gebaseerd moet zijn op een langetermijnvisie die de drie dimensies van duurzame ontwikkeling integreert. Het heeft geen zin vandaag beleidsoplossingen voor te stellen voor economisch herstel op korte termijn die eventueel nog grotere problemen voor de toekomst met zich mee brengen. Het advies gaat nader in op de principes van een herstelbeleid in het kader van een transitie naar duurzame ontwikkeling, en haalt een aantal ideeën aan op het vlak van de financiering van het herstelbeleid. De FRDO bereidt een tweede advies voor (tegen de herfst) over een herstelbeleid op lange termijn. In het kader van dit tweede advies zal het ABVV erop aandringen dat de voorstellen voor het herstelbeleid geen oude recepten zijn die al werden toegepast, die sommigen graag zouden oprakelen en die ons nooit naar een meer ecologisch solidaire samenleving zullen leiden.

De integrale tekst vind je terug op de site van de FRDO (artikel van 5 juni):

www.frdo-cfdd.be/nl/nieuws

ECONOMIE

Donkere vooruitzichten voor Belgische economie en arbeidsmarkt

Voor de traditionele instellingen en hun economen is de coronacrisis een première. Sinds de Tweede Wereldoorlog heeft ons land geen krimp gekend zoals deze veroorzaakt door de coronacrisis. Het stilleggen van het economisch, sociaal en cultureel leven kan niet anders dan een zware impact op de tewerkstelling en de economische bedrijvigheid hebben. Waar in het begin nog werd gehoopt op een snel herstel, de zogenaamde 'V', kunnen we ondertussen verwachten dat het economisch herstel een pak langer zal duren.

De Nationale Bank en het Planbureau bevestigen dat onze sociale zekerheid en andere automatische stabilisatoren initieel de zwaarste klap voor de economie hebben opgevangen. Door het systeem van tijdelijke werkloosheid en het overbruggingsrecht werd het inkomensverlies voor werknemers en zelfstandigen beperkt, maar slechts in beperkte mate. Volgens een enquête van de NBB verloren werknemers die in een systeem van tijdelijke werkloosheid terecht kwamen gemiddeld 36% van hun netto inkomen. En de verliezen zijn niet gelijkmatig verdeeld. Lagere inkomens verliezen relatief meer ten gevolge van de coronacrisis. Een verhoging van de spaarquote (het gedeelte van het inkomen dat gespaard kan worden) zou kunnen doen vermoeden dat werknemers een voldoende buffer hadden. Dit is enkel het geval voor de hoogste inkomens. In de gezinnen met een netto inkomen onder 2.500 euro heeft slechts twee op tien gezinnen een financiële buffer van meer dan drie maanden.

Bovendien verloren al heel wat mensen in kwetsbare statuten hun job. Doordat kortlopende contracten niet verlengd worden of interimcontracten worden geschrapt, verliezen in het tweede kwartaal 37.000 werknemers hun job (cijfer Planbureau). Het inkomensverlies en de daaraan gekoppelde onzekerheid leidde de afgelopen maanden al tot een belangrijke krimp van de binnenlandse consumptie. De NBB schat dat consumptie met 20% in de eerste jaarhelft van 2020 zal dalen in vergelijking met vorig jaar.

Bedrijven stellen massaal investeringsbeslissingen uit (-20% volgens het Planbureau). Dat heeft uiteraard zijn invloed op de economische groei. De Belgische economie zal in 2020 krimpen met 9%, stelt de NBB (Planbureau: -10%). Die krimp zou in 2021 en 2022 maar gedeeltelijk gedicht worden,

de economische activiteit zal eind 2022 nog steeds lager liggen dan begin 2020 het geval was. Uit de laatste berichten blijkt dat steeds meer bedrijven overgaan tot ontslagen. In sommige gevallen zijn deze het resultaat van onverantwoord management (bedrijven die de afgelopen jaren tientallen miljoenen uitkeerden aan aandeelhouders in plaats van strategische reserves aan te leggen), maar verschillende sectoren kampen met financiële problemen. De NBB en het Planbureau verwachten dat over de jaren 20-21 de werkloosheid met 150.000 personen zal toenemen. Daarmee is alle vooruitgang die sinds 2015 is geboekt in één klap verdwenen. Slechts vanaf de tweede helft van 2021 zou de arbeidsmarkt zich herstellen. In 2022 zou de werkloosheid dan opnieuw beginnen dalen. Ons pleidooi voor een herwaardering van de werkloosheidsuitkeringen en de laagste uitkeringen in het bijzonder is daarom urgent.

De eerste klap van deze uitzonderlijke crisis werd opgevangen, maar een stevig sociaal beleid om de 'outfall' van deze crisis te boven te komen is nu urgent. De NBB gaf aan dat er weinig budgettaire ruimte is voor de overheid om een relanceplan op poten te zetten. Daar kunnen wij niet mee akkoord gaan. Middelen om de bedrijven te ondersteunen zijn blijkbaar vlot te vinden (bijna 12 miljard tot nu toe), terwijl vele kwetsbare gezinnen in de kou blijven staan. In het relancedebat zullen wij er alles aan doen om een evenwicht te krijgen in de herstelmaatregelen, zo niet zal het sociaaleconomisch herstel nog een pak langer aanslepen.

giuseppina.desimone@abvv.be

■ ONDERNEMINGEN

Werkgever kan corona- of temperatuurtest niet verplichten

Op basis van de bestaande wetgeving, en meer bepaald op basis van de Codex Welzijn op het Werk en de wet-Mahoux, kunnen werkgevers niet zonder meer beslissen om hun werknemers te laten testen op COVID-19 aan de hand van zogenaamde PCR-testen of bloedtesten. Werknemers zijn angstig om te werken zolang het virus aanwezig is in de samenleving en er geen vaccin is. We zijn van mening dat een werkgever rekening moet houden met die angst door een goed geïnformeerd en overlegd preventiebeleid uit te rollen in plaats van de werknemers te testen. Het nemen van de lichaamstemperatuur wordt beschouwd als het vergaren van informatie over de gezondheidstoestand van een lichaam waardoor het evenmin kan worden opgelegd door de werkgever.

1. PCR- en bloedtesten

De werkgever kan niet beslissen om zijn werknemers te testen op COVID-19 met het oog op het verkrijgen van medische informatie over hun gezondheidstoestand. Dit is een schending van hun recht op integriteit en privacy. Werknemers hebben het recht dergelijke tests te weigeren, maar in een arbeidsrelatie is dat verre van evident.

Een arbeidsarts kan wel autonoom beslissen of een gezondheidstoezicht nodig is op basis van een risicoanalyse. De arbeidsarts bepaalt dan welke medische handelingen en/of testen aangewezen zijn. In beide gevallen kan het formulier voor gezondheidsbeoordeling enkel vermelden of de werknemer al dan niet geschikt is en eventueel vermelden dat de werknemer op ziekteverlof moet gestuurd worden.

Zowel een PCR-test als een bloedtest geeft een vals gevoel van veiligheid en zijn weinig zinvol.

- Een PCR-test neemt stukjes van het virus uit de neus- of keelholte door middel van een wisser en is zeer onaangenaam voor de werknemer. De test is enkel zinvol in de eerste week van de besmetting: enkel regelmatig testen zou zinvol kunnen zijn. Echter, je kan positief testen en toch niet meer besmet zijn. Omgekeerd geeft een PCR-test 30% valse negatieven (= werknemer is besmet maar dat blijkt niet uit de test).

- Een bloedtest is veel preciezer dan een PCR-test en gaat na of je al het virus hebt doorgemaakt. Een werknemer die positief test, zal opgelucht zijn. Het probleem is dat slechts 7% van de bevolking het virus heeft doorgemaakt. In meer dan 90% van de gevallen zal een werknemer negatief testen en dus angstig blijven.

Wanneer werknemers beroepsmatig vaak in contact komen met groepen die een hoger risico lopen op een ernstig verloop van COVID-19, kan de arbeidsarts wel dergelijke testen opleggen. De kost van de testen komt in principe ten laste van de werkgever. Het is verboden de werknemer te laten opdraaien voor de kosten. Het K.B. van 29 mei 2020 (B.S. 3 juni 2020) voorziet wel uitzonderlijk in een terugbetaling door het RIZIV van de bloedtesten (niet de PCR-testen) voor de zorgverleners en personeel, werkzaam in ziekenhuizen, klinische laboratoria of collectiviteiten, met een hoge besmettingsgraad.

2. De temperatuurtesten

Een werkgever kan evenmin zijn werknemer verplichten een temperatuurtest te ondergaan bij de ingang van de onderneming om zijn eventuele koorts te meten. Het nemen van de lichaamstemperatuur wordt beschouwd als het vergaren van informatie over de gezondheidstoestand van een lichaam. Een werkgever mag ook niet eisen dat een werknemer een bekwaamheidsattest voorlegt van de behandelende arts net zoals hij zelf ook geen tijdelijke arbeidsongeschiktheid of ziekteverlof mag opleggen. De werkgever kan er wel op aandringen dat de werknemer zich laat onderzoeken door zijn behandelende arts. Als een werkgever zijn werknemer verplicht thuis zet zonder een attest van arbeidsongeschiktheid, dan moet de werkgever het loon verder betalen.

tim.decang@abvv.be

Veilig terug aan het werk: sectornieuws

Om de ondernemingen bij te staan bij de geleidelijke herstart van de economische activiteit publiceerden de sociale partners van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk een generieke gids om de verspreiding van COVID-19 op het werk tegen te gaan. Dit kader diende verder te worden uitgewerkt in sectorale gidsen of protocollen.

Er werden tot dusver 52 sectorale initiatieven genomen waaronder drie cao's, dertien sectorgidsen en 36 protocollen. We stellen vast dat, hoewel deze cijfers op het eerste gezicht positief zijn, het sectoraal overleg niet ten volle heeft gespeeld zoals we gehoopt hadden. Heel wat werkgeversfederaties weigerden het overleg.

Een minderheid van sectoren slaagde erin bijkomende preventie-maatregelen af te spreken. Dit valt te betreuren. Een aantal sectoren heeft wel de impact van de tijdelijke werkloosheid of ziekte op de koopkracht van de werknemers kunnen verminderen of zelfs neutraliseren. Hierbij gaat het over onder meer de gelijkstelling van de periode tijdelijke werkloosheid voor de berekening van het aantal vakantiedagen en het vakantiegeld, de eindejaarspremie en de tweede pijler of een bijkomende vergoeding te voorzien bij ziekte of tijdelijke werkloosheid.

Hopelijk kunnen nog andere sectoren in de nabije toekomst hun goede voorbeeld volgen.

Komaf maken met geweld en pesterijen op het werk

De NAR heeft een positief advies uitgebracht over de regeringsverklaring met het oog op de ratificatie van IAO-verdrag nr. 190 over het uitbannen van geweld en pesterijen op het werk en de bijbehorende aanbeveling nr. 206. Het verdrag ter zake werd in juni 2019 door de IAO vrijwel unaniem goedgekeurd (439 stemmen voor, 7 tegen en 30 onthoudingen), na jarenlange tripartiete raadplegingen en discussies. Er wordt een inclusieve en geïntegreerde aanpak gedefinieerd om met name gendergebonden geweld en intimidatie, preventief aan te pakken en van de werkvloer te bannen. In de regeringsverklaring komt men tot de conclusie dat de conventie in overeenstemming is met de Belgische wetgeving. Er worden ook enkele verbeteringen voorgesteld die op de aanbeveling zijn gebaseerd - met name op het gebied van huishoudelijk werk.

De regering moet deze vóór 21 juni ter ratificatie voorleggen aan het Parlement. De werkgroep 'Gemengde Verdragen' van de FOD Buitenlandse Zaken heeft het gemengde karakter van het verdrag erkend en daarom is ook de instemming van de parlementen van de deelstaten nodig. Wij hopen dat dit het proces niet zal vertragen.

Het verdrag treedt in werking twaalf maanden na de ratificatie ervan door twee IAO-lidstaten. Op initiatief van het IVV wordt momenteel een brede ratificatiecampagne gevoerd.

■ SOCIAAL BELEID

NAR-rapport over vooruitgang harmonisering aanvullende pensioenen

Eind mei bracht de NAR rapport 117 uit over de vooruitgang van de harmonisering van de aanvullende pensioenen tussen arbeiders en bedienden. De wet op de aanvullende pensioenen voorziet deze rapportage ten behoeve van de ministers van Werk en Pensioenen, tegen 1 juli 2016, 1 juli 2018 en 1 juli 2020. Bedoeling van de tweejaarlijkse rapportage is de al of niet geboekte vooruitgang in kaart brengen en sectoren aansporen die het harmoniseringsproces nog niet begonnen. Een laatste rapport volgt tegen 1 juli 2022 en zal focussen op de sectoren die geen protocolakkoorden hebben of na de neerlegging van een protocolakkoord geen vooruitgang hebben geboekt. Sectoren die tegen 1 januari 2023 geen cao sluiten die het verschil in behandeling tussen arbeiders en bedienden op aanvullende pensioenen beëindigt tegen ten laatste 1 januari 2025, kunnen maatregelen worden opgelegd via een in ministerraad overlegd KB, na advies van de NAR.

Opvallend sinds de vorige rapportage: het sectoraal akkoord van het PC 200. De cao van 1 juli 2019 voorziet een tijdelijke jaarpremie die omgezet kan worden in het sectoraal aanvullend pensioen voor bedienden tewerkgesteld in een onderneming waar ook arbeiders werken die sectoraal een aanvullend pensioen opbouwen. We zien hierdoor een vooruitgang bij de paritaire comités die 'overlappen' met PC 200.

Daarnaast verwijst de Raad naar zijn advies 2155 van 17 december 2019 om een antwoord te bieden op een aantal interpretatieproblemen.

Vervolgens staat de Raad stil bij een aantal hindernissen die door sectoren worden aangehaald. Verschillende paritaire comités melden problemen over ondernemingen die zowel voor arbeiders als voor bedienden onder verschillende paritaire comités ressorteren. Met welke paritaire comités moet er dan geharmoniseerd worden? Dit probleem zal verder onderzocht worden in de werkgroep die door de beleidscel Pensioenen werd opgezet met de sociale partners. Daarnaast melden heel wat paritaire comités dat de loonnorm de harmonisatie in de weg staat. Er is in vele sectoren nood aan onmiddellijke koopkrachtverhoging, en met de beperkte loonmarge blijkt het moeilijk om ook stappen vooruit te zetten in de harmonisering.

Tot slot benadrukt de Raad dat cao's over de harmonisering ten laatste tegen 1 januari 2023 moeten neergelegd worden. De komende loononderhandelingen zijn dus de laatste mogelijkheid voor de sectoren om akkoorden te sluiten. De Raad vraagt aandacht voor de sociaal-economische gevolgen van de Covid19-crisis en belooft te onderzoeken welke maatregelen en aanbevelingen kunnen genomen worden om de sectoren bijkomend te ondersteunen.

Het volledige rapport en het advies staan op de NAR-website: www.cnt-nar.be/rapport/rapport-117-NL.pdf en www.cnt-nar.be/advies-2019.htm.

Een volgende dossier op de tafel van de werkgroep is de verdeling van het aanvullend pensioen bij echtscheiding. De NAR moet advies uitbrengen over een wetsvoorstel van sp-a. Het thema is al jaren een bron van heel wat rechtspraak en rechtsleer. Benieuwd of er nu een heldere regeling uit de bus komt.

astrid.thienpont@abvv.be

■ SOCIALE OMBUDS

Toelaatbaarheidsvoorwaarden economische werkloosheid zijn discriminerend

Sinds 1 oktober 2016 moeten werknemers opnieuw voldoen aan de toelaatbaarheidsvoorwaarden voor volledige werkloosheid om recht te hebben op uitkeringen economische werkloosheid. Deze voorwaarde werd in het verleden afgevoerd omwille van de administratieve last die ze met zich meebrengt voor alle betrokken partijen. De regering voerde deze maatregel opnieuw in ondanks een unaniem negatief advies van het beheerscomité van de RVA, in de hoop een besparing van ongeveer 41 miljoen te realiseren.

Een lid van de Brusselse afdeling van Horval werd op deze basis uitgesloten van uitkeringen economische werkloosheid en trok naar de rechtbank met twee argumenten: schending van het standstill-beginsel en schending van het gelijkheidsbeginsel omdat economisch werklozen zonder redelijke verantwoording anders behandeld worden dan werknemers in andere vormen van tijdelijke werkloosheid. De arbeidsrechtbank acht in haar vonnis van 15 mei 2018 een schending van het standstill-beginsel niet bewezen maar besluit wel tot een schending van het gelijkheidsbeginsel. Ze veroordeelt de RVA tot betaling van uitkeringen.

De RVA kan zich hiermee niet verzoenen en tekent beroep aan.

In zijn arrest van 14 mei 2020 (2018/AB/445) bevestigt het Brusselse arbeidshof het vonnis. Allereerst stelt het hof dat economisch werklozen en andere tijdelijk werklozen vergelijkbare groepen zijn. Het hof verwijst naar het KB van 30 maart 2020 over de bijzondere maatregelen ter bestrijding van Covid19. In dit KB worden de toelaatbaarheidsvoorwaarden voor economische werkloosheid tijdelijk opgeschort. Het hof gaat vervolgens na of het onderscheid in behandeling redelijk verantwoord is. Het stelt vast dat geen objectieve elementen worden voorgelegd ter staving van de beoogde besparing, noch wordt aangetoond dat er sprake zou zijn van fraude. Het hof bevestigt dan ook het vonnis van de arbeidsrechtbank. Het acht het onnodig om te onderzoeken of er sprake is van een schending van het standstill-beginsel.

Uiteraard zijn we heel tevreden met dit arrest en hopen we hiermee voorgoed komaf te kunnen maken van de toelaatbaarheidsvoorwaarden voor economisch werklozen.

astrid.thienpont@abvv.be

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Relance- en herstructureringsplan Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Om het hoofd te bieden aan de crisis die voortvloeit uit de pandemie, heeft de Brusselse regering noodmaatregelen getroffen om de economische, sociale en culturele actoren te ondersteunen. Het Gewest heeft bijna 450 miljoen euro vrijgemaakt voor deze maatregelen.

Nadat de noodsituatie werd beheerd, heeft de regering op 14 mei een beslissing genomen m.b.t. een werkmethodologie om een "gecoördineerd relance- en herstructureringsplan voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest" uit te werken.

Het plan moet kaderen in de prioritaire doelstellingen van de Gewestelijke Beleidsverklaring en omvat drie assen: de economische, sociale en ecologische transitie, inclusief werkgelegenheid, de versterking van het welzijns- en gezondheidssysteem, en alles wat te maken heeft met de ruimtelijke, milieu- en mobiliteitsdimensies, met name in de vorm van een "stedelijk relanceplan".

De regering is verantwoordelijk voor het opstellen van een diagnose van de situatie, het vali-

deren van de uitdagingen en doelstellingen en het voorstellen van een begrotingskader. Pas aan het einde van deze werkzaamheden zullen de sociale gesprekspartners hun advies kunnen geven over de verschillende voorgestelde maatregelen, evenwel zonder het vooraf vastgestelde begrotingskader te kunnen wijzigen. Dit overleg is gepland tussen 15 juni en 9 juli 2020. De goedkeuring van het relanceplan is voorzien voor half juli.

ABVV-Brussel (hierin gevolgd door de Economische en Sociale Raad) heeft de methodologie voor de ontwikkeling van dit relanceplan aan de kaak gesteld. De sociale gesprekspartners van de Raad werden immers niet betrokken bij de voorbereidende denkoefening. Daarnaast wijkt de door de regering vastgestelde methode volledig af van het proces van gedeelde prioriteiten. We zullen in feite pas a posteriori worden geraadpleegd, nadat de regering de diagnose, de maatregelen en het begrotingskader al heeft vastgelegd.

samuel.droolans@abvv.be

Ma-na-Ma 'Master of Law in het Sociaal Recht'

De Faculteit Recht en Criminologie van de Vrije Universiteit Brussel richt ook in het academiejaar 2020-2021 de master-na-masteropleiding 'Master of Law in het Sociaal Recht' in. Alle verplichte en de meeste keuzeopleidingsonderdelen worden gedoceerd in avondonderwijs. Colleges worden opgenomen en kunnen ook worden gevolgd via livestream.

Het programma omvat als verplichte studiedelen o.a. 'Bijzondere vraagstukken uit het collectief en individueel arbeidsrecht' (6 studiepunten) en een Masterproef Sociaal Recht (15 studiepunten).

Meer info tijdens de onthaalavond op dinsdag 17 september (18-20u). Inschrijven via evenementen.rc@vub.be.

Online inschrijven voor de opleiding zelf kan via www.vub.ac.be/inschrijvingen

Impact van crisis op vrouwen

De Raad voor Gelijkheid tussen Vrouwen en Mannen (RGVM) van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft beslist om een analyse op te stellen over de impact die de economische en gezondheidscrisis heeft op vrouwen in Brussel. De impactanalyse zal gericht zijn op de Gewestelijke bevoegdheden. Er zullen vervolgens aanbevelingen worden overgemaakt aan de Brusselse regering, met specifieke maatregelen om de onevenwichtigheden recht te trekken. De RGVM heeft onlangs een brief aan de regering en aan de parlementsleden gestuurd, met daarin de vraag om bij aan alle sociale maatregelen en economische stimuleringsmaatregelen bijzondere aandacht te besteden aan de situatie van vrouwen.

Meer info: vroni.lemeire@abvv.be

“De toekomst heruitvinden?”

De nieuwsbrief van CEPAG, ‘En Lien’, is gewijd aan de coronacrisis en bevat een reeks korte, maar pakkende artikels. Ongelijkheid, werkgelegenheid, democratie, kapitalisme... worden besproken in het licht van de huidige gezondheids crisis en de economische crisis die erdoor veroorzaakt wordt.

Downloaden op
cepag.be/publications

Gezondheid is een recht, geen koopwaar!

Deze stelling was de rode draad doorheen het denk- en discussiewerk van de Commissie (brug)gepensioneerden van de CEPAG over de inzet van ons gezondheidsstelsel voor de ouderen in onze samenleving. Dit denkwerk heeft geleid tot een brochure (een aanrader!) over de actualiteit en de coronacrisis.

Na een korte historische en juridische schets van gezondheid als basisrecht, volgt een analyse van het gezondheidsbeleid 2014-2018. Voornaamste vaststelling: het basisrecht gezondheid werd serieus aangevallen en afgezwakt. In deel 2 van de brochure komen de eisen van de Commissie (brug)gepensioneerden aan bod om van het recht op gezondheid opnieuw een basisrecht te maken. Dit deel bevat ook bijdragen van organisaties die ‘nee’ zeggen tegen de commercialisering van de gezondheidszorg.

Downloaden op
cepag.be/publications

ECHO REGIO WALLONIE

Postcorona-oplossingen

Beseft iedereen plots dat de openbare diensten en de sociale zekerheid essentieel zijn? Dat de laagst betaalde werknemers de meest essentiële taken in onze maatschappij vervullen? Dat de werkloosheidsuitkeringen te laag zijn? Tijdens de coronacrisis hebben we al veel mooie beloftes gehoord: herfinancieren van de openbare diensten, herwaarderen van de lonen, versterken van onze sociale zekerheid ... Vandaag lijken die beloftes al vergeten, er worden nu ‘inspanningen’ gevraagd.

Maar er bestaan alternatieven voor een meer rechtvaardige, meer solidaire samenleving. Deze oplossingen, stuk voor stuk een uitweg uit de crisis, kan je ontdekken in de brochure van het Waals ABVV ‘Solutions post-Corona’. Het postcorona tijdperk moet er anders uitzien!

Minder overheidsschuld

De huidige crisis heeft een taboe doorbroken: wat als de overheidsschuld eens niet terugbetaald moest worden? Dit is de stelling die het Waals ABVV sinds de financiële crisis van 2008 verdedigt.

De stijging van de Belgische schuld als gevolg van de redding van de banken is een voorwendsel voor het bezuinigingsbeleid dat ons wurgt ... zo erg, dat er geen FFP2-maskers meer beschikbaar zijn voor de ziekenhuizen in ons land.

Vandaag moeten de lidstaten onmiddellijk veel investeren in de bestrijding van de verspreiding van het virus. Deskundigen pleiten ervoor om de schuldenlast veroorzaakt door de bestrijding van het coronavirus, kwijt te schelden. Het Waals ABVV gaat akkoord.

In april 2020 bezat de ECB (Europese Centrale Bank) 80 miljard euro van de Belgische schuld die zij uit haar balans zou kunnen verwijderen of omzetten in een permanente schuld. Door deze boekhoudkundige operatie zou de schuldenlast aanzienlijk onder de 100% van het bbp zakken, wat nieuwe mogelijkheden biedt voor een noodplan voor de volksgezondheid en een coherent herstelplan.

We moeten de intrestvoet voor de terugbetaling van de Waalse overheidsschuld door het Gewest in vraag stellen, terwijl de tarieven die momenteel op België van toepassing zijn, dicht bij 0% liggen. Nu alle sectoren getroffen werden en moeten bijdragen, is het opportuun om de banksector te vragen een

aanzienlijke inspanning te leveren. Wij eisen een kwijtschelding van minstens 50% van de intrest op de schulden, wat een besparing van 150 miljoen euro per jaar zou opleveren. De beschikbare marge moet de openbare diensten in staat stellen hun taken te vervullen in het belang van de bevolking en van de werkweld.

Meer fiscale rechtvaardigheid

Onze prioriteiten zijn sociaal noodzakelijk:

- Globaliseren van de inkomsten (alle inkomsten meetellen: lonen, huishuur, dividenden...), afschaffen van de bevrijdende voorheffing m.b.t. de roerende inkomsten.
- Verhogen van het belastingvrije gedeelte voor lage en middelhoge inkomens, waardoor het progressieve karakter verbeterd wordt en de koopkracht verhoogt.
- Herstellen van de belastingschijf van 52,5% (vanaf €6.500 bruto belastbaar per maand) en van 55% (vanaf €8.000) die in 2002 door de liberale minister Reynders werd afgeschaft.
- Invoeren van een belastingschijf van 65% op het deel van het inkomen boven €14.000 bruto belastbaar per maand.
- Afschaffen van het mechanisme waardoor zelfstandigen vennootschappen kunnen oprichten om de belastingen te ontwijken. Elke belastingaftrek moet overeenstemmen met de werkelijke beroepsonkosten.
- Meer personeel bij de belastingadministratie voor scherpere controles en sancties.
- Belasting op vermogens hoger dan een miljoen euro (de eigen woning niet bijgerekend) .

Download de brochure op fgtb-wallonne.be

communication@fgtb-wallonne.be

Nieuwe generatie sectorconvenants 2021-2022

Nieuw in de nieuwe generatie sectorconvenants (2021-2022): intersectorale toets, relancetoets en partnerschappen op het snijvlak van leren, werken, ondernemen en innoveren.

Inhoudelijke klemtonen

Elke convenant moet engagementen opnemen binnen elk van de drie decretale kapstokken. Klemtonen liggen op het inzetten op de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, competentieontwikkeling en levenslang leren, werkbaar werk, non-discriminatie en inclusie.

Rode draden zijn generieke thema's of aandachtspunten over alle decretale thema's heen, die de sectoren moeten vertalen in concrete engagementen en acties. Nieuw in deze generatie is het toepassen van een intersectorale toets, om intersectorale samenwerking te versterken. Van sectoren wordt verwacht dat ze zoveel als mogelijk samenwerken rond uitdagingen die een gelijkaardige impact hebben in diverse sectoren. Sectoren maken zichtbaar waarover ze waarom willen samenwerken met andere sectoren en met welke acties. De Vlaamse overheid ondersteunt deze samenwerking met intersectorale adviseurs.

Ook nieuw is een relancetoets op het sectorconvenant. Sectoren brengen als nulmeting de impact van corona op hun sector in kaart, en lijsten op hoe ze concreet met de relance aan de slag gaan. Derde nieuwigheid zijn de partnerschappen op het snijvlak leren, werken, ondernemen en innoveren. Sectoren verkennen de mogelijkheden op dat snijvlak, zodat zowel het blikveld van de sectoren, de ondernemingen en de (toekomstige) werknemers verruimt. Deze partnerschappen kunnen rekenen op de ondersteuning van een netwerk waarin sectorconsulenten, accounts van VDAB, bedrijfsadviseurs VLAIO en eventuele ander makelaars (bv. innovatiemanagers van het Syntra-netwerk) bij elkaar worden gebracht. Van sectoren wordt ten slotte ook verwacht dat ze hun ondernemingen stimuleren om meer competentiegericht te werven en werken en hun werknemers te motiveren om te investeren in hun competenties. Voor de verdere concretisering van hun acties stelt de administratie de sectoren een inspiratiemenu ter beschikking.

Resultaatsgerichte opvolging

Ook in 2021-2022 blijft men werken met de combinatie van inspannings- en resultaatsfinanciering. Sectoren geven per decretaal

thema aan waar het grootste gewicht zal liggen, wat de grootste realisatie zal zijn of waarom als sector een grote stap vooruit zal zetten. Deze drie resultaatsverbintenissen moeten gerealiseerd worden om de 10 procent resultaatsfinanciering te krijgen. Worden deze niet gerealiseerd, dan moet dit grondig gemotiveerd worden in de eindevaluatie. Bij onvoldoende motivatie wordt de schijf van 10 procent verhoudingsgewijs verminderd. Naast de resultaatsverbintenissen is het ook belangrijk om de andere resultaten te monitoren. Zo krijgt zowel de sector als de overheid een zicht op de realisaties, maar ook op mogelijke knelpunten. Een sector ontvangt 90 procent van de financiering als men voldoende aantoonbaar dat de engagementen effectief werden uitgevoerd.

Duale addenda

Duaal leren in het secundair onderwijs staat op de rails, maar het vereist een blijvende en bijkomende inspanning om hiervan een succes te maken. Sectoren leveren hierin overleg met het sectoraal partnerschap heel wat inspanningen voor. De Vlaamse overheid wil sectoren hierin financieel ondersteunen via duale addenda bij de convenants. De inhoudelijke krijtlijnen richten zich op de kwantiteit en kwaliteit van werkplekken in het secundair onderwijs en op acties naar het hoger en volwassenenonderwijs. Ook voor deze duale addenda is er een inspiratiemenu.

De volgende generatie sectorconvenants gaat in op 1 januari 2021 en loopt tot en met 31 december 2022.

sarah.lambrecht@vlaamsabvv.be

Nieuw op onze blog ABVV-Experten

3 corona-lessen voor een sociaal-ecologische transitie

De economie en de samenleving komen weer stilaan op gang en daar zijn we met z'n allen benieuwd naar. Omdat we nog steeds bezorgd zijn om een nieuwe stijging van het aantal besmettingen, maar ook omdat we eigenlijk niet terug kunnen naar 'business as usual'. De coronacrisis heeft enkele systeemfouten in onze maatschappij pijnlijk blootgelegd, zowel op politiek, economisch als sociaalecologisch vlak. Enkele van die fouten waren al lang voor de coronacrisis zichtbaar. Andere zijn tijdens de crisis duidelijker naar boven gekomen.

Meer dan twee maanden na het begin van de coronacrisis is het tijd voor een relance, een heropstart van de samenleving. We kunnen dat op twee manieren doen. Ofwel de draad weer oppakken van vóór de crisis: blind blijven voor sociale problemen en de natuur verder de dieperik induwen. Ofwel ons toekomstverhaal heruitvinden: het belang van economische groei laten varen en resoluut durven kiezen voor het welzijn van mens en natuur. Doen we dat laatste dan kunnen we alvast iets onthouden van de volgende drie lessen:

Les 1: een sterke sociale zekerheid begint bij solidariteit

Les 2: onze samenleving staat in relatie met de natuur

Les 3: het belang van een sterke overheid

Lees het volledige blogartikel van Ayoubi Benali (educatief medewerker bij ABVV Senioren) op www.abvv-experten.be.

Universele sociale bescherming: naar een mondiaal fonds

De pandemie van Covid-19 heeft duidelijk gemaakt dat regeringen een grote verantwoordelijkheid hebben om de bescherming van hun bevolking te waarborgen. De sociale bescherming, zoals die in IAO-aanbeveling 202 wordt bepleit, brengt een aantal beginselen met kracht in herinnering, waaronder de algemene en primaire verantwoordelijkheden van de staat, en bepaalt dat de 'sociale beschermingsminima' een reeks basiswaarborgen voor de sociale zekerheid moeten omvatten, zoals de toegang tot een geheel van goederen en diensten die op nationaal niveau als essentiële gezondheidszorg zijn gedefinieerd en de meest fundamentele inkomenszekerheid.

Volgens het IVV geniet slechts 29 procent van de wereldbevolking een aanvaardbaar niveau van sociale bescherming. Daarom is het dringend en noodzakelijk om multilaterale oplossingen te vinden, waaronder een verbintenis voor een mondiaal fonds voor sociale bescherming. Een dergelijk fonds zou, net als een wereldvoedselprogramma, noodmaatregelen op het gebied van de volksgezondheid kunnen treffen. Afgezien van deze onmiddellijke steun zou het echter ook de structurele capaciteit van landen kunnen versterken om het hoofd te bieden aan nieuwe crisissen op het gebied van gezondheid, economie, milieu of beleid. Dat is de inzet van de nieuwe IVV-campagne die het ABVV, in gemeenschappelijk vakbondsfront, bij de regering-Wilmès heeft aangekaart.

■ EUROPESE EN INTERNATIONALE RELATIES

De Colombiaanse vakbonden en het coronavirus

In Colombia, waar er slechts een dunne grens is tussen recht en rechteloosheid, ontslaan ondernemingen massaal hun personeel, vaak zonder enige vergoeding. De informele economie stelt ongeveer 70% van de bevolking tewerk, maar hoe kunnen de informele werknemers – nu de lockdown is verlengd tot 30 juni – thuisblijven terwijl ze honger lijden? Tegelijkertijd kampt Colombia met een sterke toename van het aantal vermoorde sociale leiders en de straffeloosheid is nog nooit zo groot geweest.

De 'Central Unitaria de Trabajadores' (CUT), de partner van het Internationaal Syndicaal Vormingsinstituut (ISVI) en van het Vlaams ABVV, reageerde snel op de crisis en nam de verdediging op van de werknemers door veelvuldig abusieve ontslagen aan te klagen. De strijd is moeilijk omdat de staat zich vooral bekommert om de banken, het financiële systeem en de grote ondernemingen, terwijl het economische weefsel van Colombia voornamelijk uit kmo's bestaat.

Daarnaast heeft de CUT tijdens de pandemie een reeks online conferenties gemaakt over werknemersrechten, waardig werk, veiligheid en gezondheid op het werk, telewerk, jonge-

ren en werkgelegenheid, de economische relance via steun aan de kmo's... De video's worden zelfs buiten Colombia veel bekeken.

De CUT verdedigt en informeert ook de jongeren. De jeugdwerkloosheid is 16% voor mannen en 26,8% voor de vrouwen, en werkende jongeren kampen met uitbuiting in slecht betaalde, minderwaardige jobs. Het ISVI-ABVV-project dat medegefinancierd wordt door de Belgische ontwikkelingssamenwerking organiseert virtuele vormingen die tijdens de lockdown voor alle jongeren op het juiste moment komen. De CUT eist het recht op connectiviteit op voor de hele bevolking, evenals elektriciteit voor de 1,5 miljoen mensen die nog verlichten met kaarsen.

yolanda.lamas@ifsi-isvi.be

Economisch herstel zal niet volstaan in de EU

Op 27 mei 2020 heeft de Europese Commissie haar Europees relancefonds voorgesteld bedoeld om de gevolgen van de coronacrisis het hoofd te bieden en het economische herstel aan te vatten. We moeten erkennen dat dit fonds zeker enige ambitie nastreeft door verschillende instrumenten aan te reiken zoals het voorstel van subsidies (en niet louter leningen) of de gezamenlijke uitgifte van schuldbewijzen, wat een belangrijk instrument van solidariteit tussen de lidstaten vertegenwoordigt.

Een fonds van die omvang is absoluut noodzakelijk en een stap in de goede richting, maar deze herstelstrategie is nog onvoldoende en zal gepaard moeten gaan met andere voorstellen. De EU heeft immers nood aan een nieuw economisch en sociaal model. Een herstelplan gebaseerd op solidariteit, economische cohesie en een noodzakelijke sociaal opwaartse convergentie, dat definitief en duidelijk breekt met het besparingsbeleid en dat zijn economische bestuur drastisch herzielt. Daarom moet er eerst voor gezorgd worden dat het vrijgemaakte geld aangewend wordt voor overheidsinvesteringen, de ver-

sterking van de openbare diensten en een sterke sociale bescherming.

Er moet ook werk gemaakt worden van een loonsverhoging en betere arbeidsvoorwaarden voor alle werknemers. Het Europese initiatief met betrekking tot het minimumloon moet daarom zo snel mogelijk voltooid worden en de leefomstandigheden te verbeteren van miljoenen arme werknemers die vaak op de eerste lijn stonden in de aanpak van de pandemie.

Europa zwijgt momenteel in alle talen over het feit dat sommige regeringen de epidemie als voorwendsel aanwenden om de vrijheden en rechten van de mens. Ook op dit vlak is een duidelijke respons nodig om het Europese project en de democratie weer op te bouwen.

sophie.grenade@abvv.be